

Tax-IA Bulletin

2020-40

Tarih : 10 Nisan 2020

Konu : Bankacılık Hizmetlerinden Alınacak Ücretlerde Önemli Sınırlamalar

Finansal tüketicilerden alınacak faiz veya kâr payı dışında alınacak her türlü ücret, komisyon ve masraf türleri 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna dayanılarak düzenlenmektedir. TCMB'nin Şubat ve Mart 2020'de yaptığı düzenlemeler ile bu konuda uygulama birliğinin sağlanması ve aşırı ücretlendirmenin önlenmesi ve belirli sınırlar içerisine alınması amaçlanmıştır. Bu konuda yapılan düzenlemeleri [2020-22](#) sayılı bültenimizle sizlere duyurmuştuk.

Bu kapsamda, TCMB tarafından 29.03.2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Bankalarca Ticari Müşterilerden Alınabilecek Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2020/4)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile 1 Nisan 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 2020/4 sayılı Tebliğde bazı değişiklikler yapılmıştır.

Söz konusu değişiklikler daha çok uygulamaya yönelik açık olmayan hususların netliğe kavuşturulması amacıyla düzenlenmiştir ve 1 Nisan 2020'den itibaren geçerli olacaktır. Söz konusu düzenlemeleri sırasıyla ele alalım.

- **Mali kuruluşlar kapsam dışı bırakılmıştır.** Başka bir deyişle; Tebliğ, 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu'nun 3.maddesinde banka olarak tanımlanan mevduat ve katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının aşağıda sayılan istisnalar hariç olmak üzere Türkiye'de yerleşik kişilerden alabilecekleri ücretleri düzenlemektedir.
 - Diğer Bankalar,
 - 6361 Sayılı Finansal Kiralama, Faktöring ve Finansman Şirketleri Kanunu'nun 3.maddesinde tanımlanan şirketler,
 - Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (Sayı:2020/7)'in 4.maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde tanımlanan finansal tüketiciler ile gerçekleştirdiği işlemlerden alınanlar.
- **Kıyı bankacılığı yapan bankalar ve bankaların yurtdışı şube/ATM gibi operasyonları** üzerinden yapılan işlemler de Tebliğ hükümlerinden istisna tutulmuştur.

- Takasbank, Eximbank ve TMSF bünyesinde yer alan bankalar ile TCMB üzerinden kullandırılan reeskont ve avans işlemleri de Tebliğ hükümlerinin kapsamı dışına çıkarılmıştır.
- **Azami üye işyeri ücretine temel teşkil eden “referans oranı”:** 32-45 gün vadeli olarak açılan Türk lirası cinsi tüm mevduat türlerine bankaların uyguladıkları ağırlıklı ortalama akım faiz oranı üzerinden hesaplanan, en son ilan edilen referans orandan aşağı ya da yukarı yönde %5’ten fazla değişmesi halinde güncellenen ve TCMB’ce her ayın sondan beşinci iş günü ilan edilen oran olarak tanımlanmıştır.
- **Finansal tüketicilerin bilgilendirilmesine** ilişkin kapsamlı bir düzenleme getirilmiştir.

Özetle;

- Bankalar, ticari müşterilerden alınabilecek ücretlere ilişkin azami tarife ve diğer güncel bilgileri internet sitelerinde ilan etmekle yükümlüdürler.
 - Bankaların ticari müşterilerle yapılacak sözleşmelerde, sözleşme kapsamında sunulacak ürün ve hizmetler karşılığında tahsil edilecek ücret kalemlerinin adı ve tanımı ile azami ve varsa asgari tarifelerini içerecek şekilde bilgilendirme formu hazırlama yükümlülüğü vardır. Bilgilendirme formunun yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı aracılığı ile müşteriye iletilmesi zorunlu hale getirilmiştir.
 - Bankalarca bir ürün veya hizmetin sunulmasından önce ticari müşteriye tahsil edilecek ücret tutarına ilişkin bilgi verilmesi şartı getirilmiştir. İşlem fişi üzerinde ücret bilgisinin de açıkça yer alması gerekmektedir.
 - Bankalarda hesabı bulunmayan ticari müşterilerce gerçekleştirilen işlemlerde, ücrete ilişkin bilgilendirmenin, işlemin yapıldığı kanala uygun bir şekilde işlem anında yapılması zorunluluğu getirilmiştir.
 - Bankalar ticari müşterilerin onayını almaksızın yaptığı bildirimlerden ücret alamayacaklardır.
 - Müşterilerin bilgilendirilme yükümlülüğünün ispatı bankalara aittir.
- **Ücretlerde artış yapılabilmesi,** artış uygulanmaya başlanmadan en az iki iş günü önce ticari müşteriye yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı yoluyla bildirime bağlıdır. Ücretlerde yapılan artırımlar geçmiş döneme uygulanamayacaktır.

- Daha önce **kredi tahsis ücretlerinin** tahsis edilen kredi limitinin on binde yirmi beşini geçemeyeceği kuralı getirilmişti. Yeni düzenleme ile kredi tahsis ücretlerinin, akreditif ve banka kabul ve avalı dâhil dış ticaret kapsamında yer alan tüm gayri nakdi krediler ve ticari kredi kartları da dâhil olmak üzere kredi riski oluşturabilecek tüm kredi limitlerine karşılık alınması uygulaması getirilmiştir. Kredi tahsis ücretinin ticari müşteriye tanınan kredi riski oluşturabilecek tüm kredi limitleri üzerinden hesaplanacağı hususu hükme bağlanmıştır. Yapılan düzenleme ile ayrıca on binde yirmi beş azami kredi tahsis ücretinin yıllık olduğu belirtilerek bir yıldan uzun süreli limit tahsislerinde de yıllık olarak alınacağı konusu netleştirilmiştir.
- **Nakdi krediler için, kredi kullandırım ücreti** alınabileceği ve kredi miktarının yüzde birini geçemeyeceği hükme bağlanmıştır. Bu ücret peşin veya dönemsel olarak tahsil edilebilir. Bu tutar gayri-nakdi krediler için alınamaz.
- Ticari müşterilerin açtıkları mevduat, katılım fonu hesaplarına ek olarak **kıymetli maden depo hesaplarından** da hesap işletim ücreti alınamayacağı konusu açıklığa kavuşturulmuştur.
- **EFT/Havale ücretleri** ile ilgili olarak, aynı gün içerisinde aynı hesaba, isme veya karta aynı hesaptan, isimden veya karttan ayrı ayrı yapılan para transferi işlemlerinde, alınacak ücretin hangi sınır dilimine tekabül edeceğinin, Bankalarca transfer edilen toplam tutar üzerinden belirlenmesi gerekir. Ayrıca bu tür işlemlerden, alt sınır dilimi kapsamında ücretlendirilen işlemler için alınan ücretler, toplam tutarın üst sınır dilimine girmesi nedeniyle alınabilecek ilave ücretler belirlenirken dikkate alınacaktır.

Bu ve benzeri konularla ilgili diğer gelişmeleri de sizlere duyurmaya devam ediyor olacağız.

Bu konuyla ilgili sorularınız için danışmanlarımıza ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla, katkıları için *sayın Zeynel Abidin Avcı*'ya teşekkürler.

Independent Advisors | Tax & Finance

Mecidiyeköy Mahallesi Şehit Ahmet Sok. Ada Residence No: 6-10/51, Kat: 3
34381 Şişli İstanbul Tel: +90 212 211 11 10

Ankara: Kent İş Merkezi, Mustafa Kemal Mahallesi, 2152 Cadde, No:2 Kat:9 Daire No:18
Çankaya/Ankara, 06510 Tel: +90 312 446 92 05
www.ia.com.tr